

[A. C. Normann.]

som dog ikke er af de allerfjernest liggende — for at stille problemet klart op og for at vise, at det ikke kan gå an at ignorere en sådan kilde til individuel uretfærdighed, selvom der altid vil blive tale om en vis, men meget mindre forskelsbehandling. De fleste kommuner ligger jo i en gruppe med mindre afvigelse imellem promillerne, således at kapitalisationsfaktorer mellem 12 og 16 vil blive det mest almindelige. Ærede medlemmer, som endnu ikke har beskæftiget sig med erstatningsbestemmelserne, kunne måske nære ængstelse for, at det foreliggende forslag er forbundet med større administrativt besvær end kommissionsforslaget. Dette er ikke tilfældet. Afsløningskommissionen kan her uden videre ifølge det statistiske departements såre enkle oversigt over kommunernes grundskyldpromiller fastsætte erstatningens størrelse.

Det ærede medlem hr. K. Axel Nielsen sætter et spørgsmålstejn ved, om det nu også er rigtigt, at grundskyldpromillen er et pålideligt udtryk for den faktiske skattebyrde og dermed giver udtryk for nettolejen. Jeg tror at turde svare det ærede medlem, at blandt de faktorer, vi her arbejder med, er den faktiske stedlige grundskyldpromille det bedst opnåelige udtryk for den faktiske skattebyrde og i alt fald i det individuelle tilfælde langt pålideligere end et fikseret gennemsnitstal gældende for alle kommuner, uanset at grundskyldpromillen kan være 25 i een kommune og det tredobbelte i en anden og, som jeg sagde før, også i tilfælde, hvor der overhovedet ikke er nogen påviselig forskel i vurderingen.

Det vil ofte vise sig at være tilfældet, at de store svælg mellem promillerne enten slet ikke eller kun i yderst ringe grad hidrører fra en uensartet vurdering. Der kan være betydelige forskelle i promillerne indenfor samme amtskreds, ja, i høj grad også indenfor samme vurderingskreds. Det afhænger af de enkelte kommuners struktur og den enkelte kommunes skatteligningspolitik.

Hvis det skulle kunne forsvares at se bort fra det af mig foreslåede princip under hensyn til uensartede vurderinger, måtte der forudsættes så betydelig en uensartet-

hed, at dette kunne have fået en nævneværdig indflydelse på de amts- og sognekommunale promiller, og så kunne jeg endda ikke rigtig dele det ærede medlems synspunkt; men mon ikke det ærede medlem tænker sig en større afvigelse i vurderingerne end den, der faktisk foreligger? Der er ikke her tale om forskelle, som overhovedet minder om de forskelle, der er imellem promillerne. Det vil nok ved en undersøgelse — hvis udvalget måtte ønske en sådan foretaget, hvad jeg synes der er al rimelighed for — vise sig, at vurderingernes udsving i forhold til handelspriserne kun giver afvigelser op og ned fra handelspriserens stedlige gennemsnit med 5 à 10 pct., d. v. s. at handelsprisen måske et sted kan ligge på 175 pct. af vurderingen, et andet sted på 195 pct. af vurderingen, hvad der igen vil sige, at afvigelserne svinger med ganske enkelte procent på hver side af gennemsnitslinien, sjældent vel mere end 5 pct. til hver side.

Noget andet er, at det godt kan tænkes, at der i ganske enkelte tilfælde er unormale afvigelser i den individuelle vurderingsansættelse for de enkelte ålegårde, hvis disse overhovedet er blevet underkastet individuel ansættelse til ejendomsskyld, hvad der desværre ikke er tilfældet overalt. Sådanne isolerede tilfælde er, såvidt jeg husker, ikke blevet nævnt i kommissionen, men hvis en ængstelse på dette punkt næres, kunne man klare det ved at udvide trediesidste stykke i § 12 — det stykke, der tager sigte på særlige omstændigheder — med en tilføjelse om, at hvis afsløningskommissionen skønner, at en væsentlig individuel fejlsvurdering foreligger, kan den forhøje eller nedsætte erstatningen i forhold dertil, ganske på samme måde som den kan det, hvis særlige omstændigheder øver indflydelse på rettighedens værdi. Jeg tror i og for sig ikke, at en sådan tilføjelse er nødvendig, men jeg har for min del ikke noget imod, at den kommer ind i loven.

Jeg er enig med det ærede medlem i, at den omstændighed, at en ålegårdsret ikke har været vurderet til ejendomsskyld, ikke i sig selv bør medføre en forhøjelse af erstatningen; men det kan den vist heller ikke komme til, hverken efter den højtærede ministers forslag eller efter betænkningens forslag.